

آنچه در پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت گذشت؟

خلاصه عملکرد سال ۱۴۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یک سال دیگر با تمام تلخی و شیرینی‌ها به پایان رسید و بهار طبیعت سالی جدید را عرضه نمود. امید است در سایه الطاف الهی، سال ۱۴۰۱ توام با بهروزی و سعادت‌مندی برای بشریت باشد. پایان سال فرصتی است تا به مرور موفقیت‌ها، پیشرفت‌ها و البته نقص‌ها و محدودیت‌ها بپردازیم. پرواضح است که تفسیر و تحلیل نواقص؛ مسیر رشد و تعالی در آینده را هموارتر می‌نماید.

موفقیت‌ها و فعالیت‌های شاخص

۱. یکی از بهترین خبرهای امسال، رشد بی‌نظیر مجله بین‌المللی سیاست‌گذاری و مدیریت سلامت (IJHPM) بود. زمانی که طبق اعلام رسمی پایگاه علمی Web of Science در تابستان گذشته، **ضریب تاثیر مجله (impact factor) به بالاتر از ۵ رسید؛** و این مجله در عرصه بین‌المللی در گرایش سیاست‌گذاری سلامت به جایگاه ششم دست یافت. با این موفقیت، سروری وصف‌ناشدنی پژوهشکده را فرا گرفت. این دستاورد علی‌رغم کمبود امکانات با برنامه‌ریزی و تلاش جمعی و مدیریت بی‌نظیر حاصل شد.
۲. پیوستن "**مرکز تحقیقات سلامت در بلايا و حوادث**" به پژوهشکده به عنوان هفتمین مرکز، یک قدم رو به جلو و موفقیت‌آمیز بود؛ که اثرات هم‌افزایی آن قطعاً در آینده بارزتر خواهد شد.

۳. با اتمام عملیات ساختمانی در فاز دوم توسعه، فضایی مفرح با زیبایی خیره‌کننده و منحصر به فرد به پژوهشکده اضافه شد. این مکان با وجود محدودیت‌های مالی و مشکلات فنی، با مساعدت دانشگاه و همراهی مراکز تحقیقاتی بنا گردید. برگزاری جشن استقبال سال نو با حضور میهمانان متعدد، خاطرات ارزشمندی را در اذهان ثبت نمود.

۴. به منظور تقویت ارتباطات پژوهشکده در داخل دانشگاه، استان و کشور گام‌های مهمی برداشته شد. در این راستا پژوهشکده و مراکز تحقیقاتی تابعه موفق به تأمین مالی بیش از ۲۰ طرح تحقیقاتی و برنامه‌های مطالعاتی از سازمان‌های خارج از دانشگاه شدند. در واقع پژوهشکده با جذب منابع از معاونت‌های مختلف وزارت بهداشت، نیماد، نصر،

فرهنگستان علوم پزشکی، سازمان بهزیستی، وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری، سازمان جهانی بهداشت، UNAIDS و حتی بخش‌های خصوصی، شرایطی را فراهم آورد تا با کمترین بار مالی بر دانشگاه، امکان انجام پروژه‌های تحقیقاتی متعدد فراهم شود.

۵. در همین راستا، بازدیدهای متعدد و مهمی از پژوهشکده به عمل آمد. در سالی که گذشت، رئیس دفتر سازمان جهانی بهداشت در ایران، نمایندگان و مسئولین ارشد معاونت آموزشی وزارت، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کرمان، شهردار و شورای شهر کرمان، دادگستری استان، سازمان پزشکی قانونی، اداره زندان‌ها، نیروی انتظامی، دفاتر تسهیل‌گری حاشیه شهر، سازمان مدیریت اتباع خارجی استان، پژوهشکده رویان وابسته به جهاد دانشگاهی، پدافند غیر عامل وزارت بهداشت و سازمان نظام پزشکی کرمان با حضور در پژوهشکده در جریان فعالیت‌ها و موفقیت‌های پژوهشکده قرار گرفته و در این بازدیدها ایده‌های متعدد تحقیقاتی و مطالعاتی شکل و زمینه اجرایی شدن آنها فراهم گردید.

۶. پژوهشکده آینده‌پژوهی، با جدیت به دنبال فراهم کردن زمینه تأسیس رصدخانه دانشگاه می‌باشد. در این راستا جلسات متعددی با معاونین مختلف برگزار و بسترهای لازم جهت پیاده‌سازی این امر فراهم شده‌است. این رصدخانه می‌تواند به عنوان ابزاری کارآمد مدیریت دانشگاه را در پایش شاخص‌های اصلی عملکردی در سطوح مختلف دانشگاه به ساده‌ترین شکل ممکن کمک نماید و آمار و اطلاعات کمتر دیده‌شده را آشکار سازد. علاوه بر این، با تأسیس رصدخانه می‌توان با ایجاد بانک‌های اطلاعات منسجم و به اشتراک‌گذاری آن‌ها با محققین و دانشجویان، زمینه پژوهش‌های کاربردی را فراهم کرد.

۷. در سال گذشته، ارتباط مناسبی با دفتر سواد آینده یونسکو برقرار شد و ترجمه کتاب سواد آینده به پژوهشکده واگذار گردید (هم اکنون در حال انجام است). همچنین مقدمات و موافقت اولیه برای ایجاد کرسی سواد آینده یونسکو در پژوهشکده نیز اخذ شد.
۸. از نتایج مهم مذاکرات مداوم پژوهشکده با مرکز توسعه و آینده‌نگری سازمان برنامه و بودجه، توافق اولیه برای "راه‌اندازی شتاب‌دهنده یا اندیشکده جنوب شرق" بود.
۹. یکی دیگر از موفقیت‌های چشمگیر در سال گذشته، کسب رتبه اول مرکز تحقیقات اچ‌آی‌وی و عفونت‌های آمیزشی در "تحقیقات کووید کشور" در گزارش معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت بود.
۱۰. در سال گذشته، تعداد مقالات پژوهشکده به ۱۵۱۰ رسید و اچ‌اچ‌اچ‌اچ هم از ۳۹ به ۵۲ ارتقاء یافت.
۱۱. طی سال ۱۴۰۰، بیش از ۵۰ کارگاه و دوره‌های مختلف آموزشی در پژوهشکده برگزار شد.
۱۲. از فعالیت‌های شاخص پژوهشکده در سال ۱۴۰۰، برگزاری سلسله نشست‌های پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی با هدف توانمندسازی عموم جامعه و ارائه دهندگان خدمات سلامت بود.
۱۳. در سال گذشته پژوهشکده همکاری با موسسات خیریه را به عنوان مسئولیت اجتماعی دنبال کرد و در این راستا کارهای ارزشمندی از جمله انجام مطالعه امکان‌سنجی فاز دوم توسعه مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد کرمان، و همچنین همکاری با موسسه انجمن حمایت از بیماران سرطانی (یاس) کرمان برای تولید محتوای مناسب آموزشی برای جامعه انجام شد؛ که در آینده نیز افزایش و تداوم خواهد داشت.
۱۴. پژوهشکده همکاری در تألیف کتب مرجع را به عنوان رسالت خود مدنظر دارد و با پشتکار و جدیت پژوهشگران، در سال گذشته کتاب برنامه‌های تغذیه جامعه در نظام سلامت ایران، به منظور مستندسازی و تبیین مختصات برنامه‌های تغذیه کشور تألیف گردید.

پروژه‌های ملی و بین‌المللی خاص

۱. موفقیت پژوهشکده آینده‌پژوهی در سلامت به همراه موسسه ملی تحقیقات سلامت در عضویت در شبکه بین‌المللی شواهد و اطلاعات برای سیاست‌گذاری موسوم به NEDtP^۱ از بین ۶ مرکز تحقیقاتی بزرگ کشور
۲. پژوهشکده موفق به انتشار کتاب "Population size estimation, methods in epidemiology" توسط انتشارات Springer، یکی از معتبرترین ناشران بین‌المللی، گردید. بر اساس اطلاعات موجود، این اثر تنها کتاب در سطح جهانی در این زمینه است.
۳. کتاب "مدل‌سازی و داده‌کاوی در داده‌های تحلیل بقاء با تاکید بر نرم افزار R" در پژوهشکده تألیف و منتشر شد. این کتاب می‌تواند به عنوان مرجعی برای دانشجویان آمار زیستی و اپیدمیولوژی و یا هر دانشجویی که با داده‌های بقا سرو کار دارد؛ مورد استفاده قرار گیرد.

¹Network for Evidence and Data to Policy

۴. انجام تحلیل نظام مراقبت گزارش موارد اچ‌آی‌وی و عفونت‌های آمیزشی کشورهای منطقه خاورمیانه شرقی (EMRO) که توسط سازمان بهداشت جهانی در منطقه با پژوهشکده سپرده‌شده بود.
۵. کارگاه "چگونه با سازمان جهانی بهداشت در قالب مرکز همکار، همکاری کنیم؟" با حضور مدرسینی از دفتر منطقه‌ای سازمان جهانی بهداشت در پژوهشکده برگزار شد.
۶. مسئولیت میزبانی دبیرخانه هماهنگی مراکز همکار سازمان جهانی بهداشت فعال در سطح کشور که در سال گذشته نیز همانند سال‌های قبلی از سوی وزارت بهداشت به عهده این مجموعه گذاشته شده بود.
۷. گایدلاین بین‌المللی "استفاده از مدل‌ها برای کنترل کووید-۱۹" توسط پژوهشکده با همکاری سازمان جهانی بهداشت و پژوهشگرانی از سراسر کشور برای استفاده سیاستگذاران منتشر گردید.
۸. پروژه ملی "بانک داده‌های الکترونیک مقالات حوزه سالمندی در دنیا" در پژوهشکده طراحی و اجرا شد.
۹. پروژه ملی "برآورد بار اقتصادی ۶ گروه بیماری‌های شایع در سالمندان و پیش‌بینی روند آن" توسط پژوهشکده انجام شد.
۱۰. تحلیل برنامه اورژانس اجتماعی و ارائه راهکارهای سیاستی.
۱۱. انجام پروژه ملی "تبیین تجربیات و نقش مراکز آموزش عالی در حمایت از گروه‌های آسیب پذیر جامعه در همه-گیری کووید-۱۹ در ایران"
۱۲. پروژه‌های ملی "ارزیابی فن‌آوری سلامت نظیر داروی رم‌دیسیور در کنترل و مقابله با بیماری کرونا" در پژوهشکده اجرا گردید.
۱۳. گزارش "بهینه‌سازی شاخص‌های پایش و ارزشیابی برنامه‌های کووید ۱۹" به سفارش معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع توسط پژوهشکده تهیه گردید.

تقویت زیرساخت‌ها

با توجه به افزایش فعالیت‌های ملی و بین‌المللی پژوهشکده، توسعه زیرساخت‌ها و افزایش ظرفیت‌های فیزیکی و ساختاری به اشکال متعدد انجام گرفت:

۱. راه‌اندازی سامانه گنجینه سلامت و گنجینه آموزش: همه دانشگاه‌های علوم پزشکی و سازمان تأمین اجتماعی در این سامانه صفحه گنجینه آموزش ایجاد نمودند.
۲. راه‌اندازی سامانه نظر جمع: با هدف گردآوری نظرات خبرگان نظام سلامت در خصوص موضوعات و سؤالات کلیدی طراحی گردید. هم‌اکنون این سامانه توسط فرهنگستان علوم پزشکی و معاونت آموزشی وزارت به صورت پایلوت در حال استفاده است.
۳. خریداری تجهیزات شتاب‌دهنده (تلویزیون، کامپیوتر، پروژکتور، ایجاد فضاهای بک‌آپ و ...)
۴. خریداری و بروزرسانی تجهیزات مراکز (تلویزیون، کامپیوتر، شبکه و ...)

۵. ارتقاء شبکه کابلی و بی‌سیم پژوهشکده

رویدادهای خاص

۱. متاسفانه خانم دکتر خیاطزاده، بنیان‌گذار و سردبیر مجله IJHPM از بدو تاسیس، در شهریور ماه از مسئولیت سردبیری کناره‌گیری کردند و با وجود حضورشان در شورای سردبیری، عملاً نقش اصلی و کلیدی خود را واگذار نمودند.
۲. آبان ماه با خداحافظی آقای دکتر بهالدینی، قائم مقام پژوهشکده و رئیس مرکز تحقیقات انفورماتیک، خاطره تلخی در ذهن‌ها به جا گذاشت و از آن تاریخ آقای دکتر قائمی با انرژی و توانی بالا مسئولیت اداره مرکز تحقیقات را به عهده گرفتند.
۳. با قبول مسئولیت مرکز بهداشت شهرستان کرمان توسط آقای دکتر برهانی از مهرماه، آقای دکتر طباطبائی با کوله‌باری از تجربه اجرایی و دانش، مسئولیت اداره مرکز تحقیقات مؤلفه‌های اجتماعی مؤثر بر سلامت را در دست گرفتند.
۴. آقایان دکتر یزدی، دکتر دهنویه، دکتر میرزازاده و دکتر برهانی‌نژاد، از رؤسا و اعضای پژوهشکده، به عنوان پژوهشگران برتر دانشگاه در سال ۱۴۰۰ انتخاب شدند.
۵. دو نفر از همکاران پژوهشکده نیز در این سال به لطف خداوند زندگی مشترک با یکدیگر را آغاز نمودند، همچنین دو نفر از همکاران پژوهشکده نیز تجربه مادر شدن را پیدا کردند که به همه ایشان صمیمانه تبریک عرض می‌کنیم.

رسیده‌ام که آمد بهار و سبزه‌دمید
 وظیفه‌گر برسد مصرفش گل است و بنید
 مکن ز غصه شکایت که در طریق طلب
 به راحتی نرسید آن که ز حمتی نکشید

(حافظ)